

ЗОЛОТОНІСЬКА МІСЬКА РАДА

Р І Ш Е Н Н Я

від 28.04.2023 № 29-22/VIII
м. Золотоноша

Про Програму регулювання чисельності безпритульних тварин гуманними методами у Золотоніській міській територіальній громаді на 2023-2027 роки

На виконання обласної програми регулювання чисельності безпритульних тварин гуманними методами у Черкаській області на 2023-2027 роки, затвердженої рішенням Черкаської обласної ради від 03.03.2023 № 17-32/VIII, керуючись п. 22 ч.1 ст. 26 Закону України „Про місцеве самоврядування в Україні”, -

міська рада вирішила:

1. Затвердити Програму регулювання чисельності безпритульних тварин гуманними методами у Золотоніській міській територіальній громаді на 2023-2027 роки (далі Програма) згідно з додатком.
2. Фінансовому управлінню (Коваленко О.В.) передбачити фінансування в межах затверджених асигнувань.
3. Управлінню житлово-комунального господарства (Харін А.В.) забезпечити її виконання.
4. Координацію роботи з виконання рішення доручити заступнику міського голови Флоренку О.А., контроль за виконанням рішення покласти на постійну комісію з питань будівництва, землеустрою, житлово-комунального господарства, благоустрою та навколишнього середовища.

Секретар ради

Наталія СЬОМАК

Додаток
до рішення міської ради
від 28.04.2023 № 29-22/VIII

**ПРОГРАМА
РЕГУЛЮВАННЯ ЧИСЕЛЬНОСТІ БЕЗПРИТУЛЬНИХ ТВАРИН
ГУМАННИМИ МЕТОДАМИ У ЗОЛОТОНІСЬКІЙ МІСЬКІЙ
ТЕРИТОРІАЛЬНІЙ ГРОМАДІ
НА 2023-2027 РОКИ**

I. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

Програмою регулювання чисельності безпритульних тварин гуманними методами у Золотоніській міській територіальній громаді на 2023-2027 роки (далі–Програма) передбачається проведення комплексу управлінських, економічних і правових заходів, направлених на зниження чисельності безпритульних тварин у Золотоніській міській територіальній громаді гуманними методами.

Нормативно - правове регулювання Програми здійснюється відповідно до законів України „Про місцеве самоврядування в Україні“, „Про захист тварин від жорстокого поводження“, „Про благоустрій населених пунктів“, „Про забезпечення санітарного та епідемічного благополуччя населення“, „Про захист населення від інфекційних хвороб“, постанови Кабінету Міністрів України „Про затвердження Порядку регулювання чисельності тварин, що не утримуються людиною, але перебувають в умовах, повністю або частково створюваних діяльністю людини та безпритульних тварин, а також їх розміщення

на відповідних підприємствах, в установах та організаціях чи повернення до ареалу перебування (місць вилову)“, Ветеринарно-санітарних вимог до утримання тварин у притулках, затверджених наказом Державного комітету ветеринарної медицини України від 15.10.2010 № 438, зареєстрованим в Міністерстві юстиції України 01.11.2010 за № 1015/18310, Положення про притулок для тварин, затвердженого наказом Державного комітету ветеринарної медицини України від 15.10.2010 № 439, зареєстрованим в Міністерстві юстиції України 01.11.2010 за № 1016/18311.

Програма враховує та сприяє у реалізації пріоритетних напрямків Програми соціального та економічного розвитку Золотоніської ТГ.

Всі дії та заходи, які передбачені Програмою, повинні вчинятися в межах норм та вимог, встановлених відповідними законами, нормативно-правовими актами.

Паспорт Програми наведений у додатку 1 до Програми.

II. ВИЗНАЧЕННЯ ПРОБЛЕМИ, НА РОЗВ'ЯЗАННЯ ЯКОЇ НАПРАВЛЕНА ПРОГРАМА

Прагнення України стати повноправним членом Європи неможливе без сприйняття і втілення в життя європейських цінностей. Стандарти гуманного поводження з тваринами є однією з них - ставлення населення до „братів наших менших“ визначає загальний рівень гуманності і цивілізованості суспільства.

У 2006 році Верховна Рада ухвалила закон, що забороняє жорстоке поводження з тваринами й передбачає гуманні способи регулювання їхньої кількості, як і в країнах Євросоюзу. Проте ухвалення закону, який цілком відповідає світовим стандартам, на жаль, не позбавило населені пункти громади від наявності безпритульних тварин та ганебних фактів жорстокого поводження

з ними – що негативно впливає на формування іміджу України та її регіонів перед іноземними партнерами та потенційними інвесторами.

Прийнятий у 2021 році Закон України № 1684-IX „Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо імплементації положень деяких міжнародних угод та директив Європейського Союзу у сфері охорони тваринного та рослинного світу“, норми якого посилили відповідальність за жорстоке поводження з тваринами, а також деталізували умови поводження та утримання тварин.

У 2022 році набрав чинності порядок регулювання чисельності тварин, що не утримуються людиною, але перебувають в умовах, повністю або частково створених діяльністю людини та безпритульних тварин, а також їх розміщення на відповідних підприємствах, в установах та організаціях чи повернення до ареалу перебування (місць вилову), затверджений постановою Кабінету Міністрів України від 24.06.2022 № 720.

Згідно розрахунків орієнтовна чисельність безпритульних тварин на території Золотоніської ТГ, що потребують стерилізації та вакцинації проти сказу, становить близько 200 од. Оскільки одна нестерилізована самка здатна приносити, у середньому, 10 цуценят на рік, із кожним роком на вулицях міста і сіл Золотоніської ТГ з'являються десятки нових безпритульних тварин.

Поширення безпритульних тварин на території Золотоніської ТГ призводить до погіршення санітарно-епідеміологічної ситуації на місцях (бездомні тварини є однією із загроз розповсюдження сказу й інших захворювань), якості життя населення, благоустрою населених пунктів. Крім того є небезпечними для людини.

Існуюча практика регулювання чисельності безпритульних тварин в Золотоніській ТГ є неприпустимою з етичної та правової точки зору і служить джерелом постійної соціальної напруги. Тому вирішення даної проблеми вимагає принципово іншого підходу, з урахуванням сучасних, біологічно ефективних, технологій контролю популяції безпритульних тварин та дотримання вимог чинного законодавства України.

Масове відловлювання та відстрілювання собак миттєво призводить до сплеску їх народжуваності.

Вбивство тварин не вирішує проблеми епізоотичного контролю та ефективного регулювання їх чисельності, а його моральний та гуманний аспекти викликають численні і закономірні протести мешканців регіону – оскільки негативно впливають на виховання дітей та молоді, порушують загальні принципи гуманізації та високої моралі здорового некриміналізованого суспільства, суперечать чинному, гармонізованому із європейським, законодавству України та європейському вектору розвитку України.

Від часу прийняття Закону України „Про захист тварин від жорстокого поводження“, в Україні повсюдно і успішно впроваджується практика прийняття міських Програм регулювання чисельності безпритульних тварин гуманними методами.

Успішним прикладом впровадження такої практики стала „Програма регулювання чисельності безпритульних тварин гуманними методами у

м. Золотоноша на 2016-2020 роки“, завдяки якій було стерилізовано та вакциновано проти сказу понад 120 вуличних тварин, чим упереджено появу щонайменше 1200 нових безпритульних тварин на вулицях міста. Саме масова стерилізація дозволяє поступово зменшити кількість безпритульних тварин на вулицях.

Впровадження саме такого методу довело свою ефективність і у зниженні використання коштів місцевого бюджету для вирішення цієї проблеми. Додатковою перевагою такого підходу є можливість взяти під контроль епідеміологічну ситуацію в Золотоніській ТГ, адже кожна стерилізована тварина в обов'язковому порядку вакцинується від сказу.

III. МЕТА ПРОГРАМИ

Програма регулювання чисельності безпритульних тварин гуманними методами у Золотоніській міській територіальній громаді на 2023-2027 роки розроблена з метою створення ефективного, дієвого, економічно вигідного, суспільно прийняттого цивілізованого механізму зменшення чисельності безпритульних тварин гуманним методом на основі новітніх технологій та кращого міжнародного досвіду.

Основною метою Програми є зменшення кількості безпритульних тварин в Золотоніській ТГ гуманними методами; забезпечення санітарно-епідеміологічного благополуччя і належного благоустрою населених пунктів області; створення умов для повноцінного та комфортного співіснування людей і тварин; забезпечення громадського спокою та сприятливого морального клімату у суспільстві; формування у суспільній свідомості стандартів відповідального та гуманного поводження з тваринами; закладення підґрунтя для розвитку цивілізованої і гуманної місцевої спільноти.

IV. ШЛЯХИ І СПОСОБИ РОЗВ'ЯЗАННЯ ПРОБЛЕМИ

Використання сучасних технологій контролю популяції безпритульних тварин, розроблених із врахуванням біологічних моделей життєвого циклу тваринної популяції, дозволить поступово, але надійно знизити чисельність безпритульних тварин на вулицях міста та сіл, оскільки стерилізація унеможливує їх подальше розмноження, а також взяти під контроль ситуацію із ризиком виникнення епізоотій, особливо таких небезпечних захворювань, як сказ.

Методи Програми є етичними і гуманними, що дозволяє розраховувати на її широку соціальну підтримку. Впровадження Програми стане не лише ефективним вирішенням проблеми поводження з безпритульними тваринами, але й демонстрацією можливості впровадження в області передових європейських практик у вирішенні важливих соціальних проблем.

Програма регламентує загальну методiku регулювання чисельності безпритульних тварин гуманними методами, масштабне впровадження

типового алгоритму якої у кожному регіоні України забезпечить досягнення сталого, масового, стійкого та дієвого результату.

V. ЗАВДАННЯ І ЗАХОДИ

Програмою передбачається здійснення комплексу заходів, спрямованих на досягнення її мети. Завданнями Програми є:

1. Впровадження системи гуманного вилову, масової стерилізації та вакцинації, реєстрації та обліку безпритульних тварин із подальшою передачею їх новим власникам або поверненням до ареалу попереднього перебування, а саме:

- відлов безпритульних тварин;
- карантинування вилвлених тварин на спеціально обладнаних майданчиках (5 діб згідно норм Закону України „Про захист тварин від жорсткого поводження“);
- стерилізація тварин (10 днів – мінімальний період для реабілітації);
- вакцинація тварин проти сказу (на 10-14-й день після стерилізації);
- ідентифікація та реєстрація тварин;
- прилаштування (пошук нових господарів) або повернення стерилізованих та щеплених тварин на попереднє місце проживання.

2. Запровадження моніторингу ситуації із безпритульними тваринами, створення системи обліку тварин.

3. Здійснення інформаційно-просвітницької роботи серед населення щодо необхідності дотримання правил утримання і поводження з домашніми тваринами, необхідність стерилізації домашніх тварин, недопущення викидання їх на вулицю та жорсткого поводження із тваринами (домашніми та безпритульними) та відповідальність за порушення закону. Висвітлення проблемних питань поводження з тваринами у ЗМІ, поширення просвітницької інформаційної продукції.

Завдання і заходи Програми зазначені у додатку 2 до Програми.

Основні вимоги до стерилізаційно-карантинних пунктів наведені у додатку 3 до Програми.

Основні вимоги до якості проведення робіт за Програмою (відлов, ветеринарні роботи, просвіта) наведені у додатку 4 до Програми.

VI. ОЧІКУВАНІ РЕЗУЛЬТАТИ, ЕФЕКТИВНІСТЬ ПРОГРАМИ

За експертними оцінками та досвідом населених пунктів, де вже працюють подібні програми, первинний ефект від програми (зниження чисельності тварин на вулицях) почне проявлятися відразу після запровадження Програми – завдяки процесу прилаштування стерилізованих та вакцинованих тварин новим власникам.

Максимальний результат настане через 5-10 років (додається вплив такого чиннику як природне вимирання популяції, яка не відновлюється та не поповнюється – за умови забезпечення масовості проведення стерилізації, а

також вплив профілактичної роботи із населенням щодо свідомого поводження із домашніми тваринами і упередження таким чином появи нових безпритульних тварин).

Виконання Програми сприятиме:

- зниженню чисельності безпритульних тварин на вулицях населених пунктів Золотоніської ТГ;
- забезпеченню контролю чисельності безпритульних тварин у населених пунктах;
- захисту життя і здоров'я населення Золотоніської ТГ від ризиків, що виникають у результаті хвороб, що переносяться тваринами;
- забезпеченню ветеринарно-санітарної та епізоотичної ситуації в населених пунктах Золотоніської ТГ, запобіганню виникненню та поширенню серед тварин хвороб, у т. ч. небезпечних для людини;
- формуванню доброзичливого ставлення до тварин, покращення якості їх життя;
- зниження витрат на епідеміологічні заходи та лікування населення;
- зниження рівня ДТП за участю тварин на дорогах населених пунктів Золотоніської ТГ;
- виховання підростаючого покоління у дусі гуманного та відповідального ставлення до життя людини і тварин, оточуючого світу загалом;
- забезпечення ефективного використання бюджетних коштів на заходи щодо регулювання чисельності безпритульних тварин у Золотоніській міській територіальній громаді;
- зниження рівня конфліктних ситуацій, пов'язаних із тваринами;
- забезпечення спокою у суспільстві, підвищення рівня безпеки та комфорту проживання для мешканців Золотоніської ТГ;
- поліпшення благоустрою населених пунктів Золотоніської ТГ;

VII. ОБСЯГИ ТА ДЖЕРЕЛА ФІНАНСУВАННЯ

Фінансування Програми здійснюється за рахунок коштів державного бюджету; загального та спеціального фондів місцевих бюджетів; коштів за угодами про соціальне партнерство між органами місцевого самоврядування та сільськогосподарськими товаровиробниками, власних коштів суб'єктів господарювання, коштів міжнародної технічної допомоги та інших джерел не заборонених чинним законодавством.

Контроль за використанням бюджетних коштів, спрямованих на забезпечення виконання заходів Програми, здійснюється у порядку, встановленому законодавством.

VIII. КОНТРОЛЬ ЗА ВИКОНАННЯМ ПРОГРАМИ

Реалізацію заходів Програми здійснюють виконавчий комітет Золотоніської міської ради, в межах повноважень.

Управління житлово-комунального господарства виконавчого комітету Золотоніської міської ради сприяє виконавцям програми у вирішенні питань організаційно-методичного забезпечення виконання заходів Програми; здійснює координацію їх діяльності у сфері поводження з безпритульними тваринами та контроль за реалізацією заходів Програми.

Головне управління Держпродспоживслужби в Золотоніському районі, в межах повноважень:

- надає консультації щодо дотримання вимог ветеринарного законодавства при реалізації Програми;
- забезпечує проведення державного ветеринарно-санітарного нагляду (контролю) за здоров'ям та благополуччям тварин;
- здійснює у межах повноважень, державний нагляд за тваринами та роботою зі збору, утилізації та знищення загиблих тварин і відходів тваринного походження;
- долучається до виконання окремих пунктів Програми (здійснення вакцинації проти сказу).

Черкаський обласний благодійний фонд „Життя“ бере участь у реалізації заходів Програми та контролює її реалізацію.

Відповідальні за виконання заходів, передбачених Програмою, щорічно до 1 лютого року наступного за звітним інформують про хід її виконання Управління екології та природних ресурсів Черкаської обласної державної адміністрації та територіальні органи Держпродспоживслужби в Черкаській області.

Узагальнену інформацію про хід та результати виконання заходів Програми, управління житлово-комунального господарства виконавчого комітету Золотоніської міської ради подає щорічно до 30 січня року, наступного за звітним, Золотоніській міській раді.

Секретар ради

Наталія СЬОМАК

ПАСПОРТ

Програми регулювання чисельності безпритульних тварин гуманними методами у Золотоніській міській територіальній громаді на 2023-2027 роки

1. **Замовник Програми** – управління житлово-комунального господарства виконавчого комітету Золотоніської міської ради.
2. **Керівник Програми** – Управління житлово-комунального господарства виконавчого комітету Золотоніської міської ради.
3. **Виконавці заходів Програми** – виконавчий комітет Золотоніської міської ради, управління житлово-комунального господарства виконавчого комітету Золотоніської міської ради, управління Держпродспоживслужби в Золотоніському районі, Черкаський обласний благодійний фонд „Життя“.
4. **Строк виконання Програми** 2023-2027 роки.
5. **Прогнозні обсяги та джерела фінансування**

Джерела фінансування	Орієнтовний обсяг фінансування на 2023-2027 рр., тис. грн
Державний бюджет, місцеві бюджети, кошти суб'єктів господарювання, інші джерела, не заборонені законодавством	Орієнтовні обсяги фінансування формуються виконавцями з урахуванням фінансових можливостей бюджету та відповідно до потреб місцевих програм
Усього	-

Секретар ради

Наталія СЬОМАК

Завдання і заходи Програми регулювання чисельності безпритульних тварин гуманними методами у Золотоніській міській територіальній громаді на 2023-2027 роки

№ з/п	Найменування заходу	Відповідальні за виконання	Строки виконання	Джерела фінансування	Орієнтовні обсяги фінансування, тис. грн	Очікуваний результат
1.	Розробка та затвердження місцевих програм регулювання чисельності безпритульних тварин гуманними методами на 2023-2027 роки (або її уніфікація)	Управління житлово-комунального господарства виконавчого комітету Золотоніської міської ради	2023 рік	-	-	Створення бази для ефективної реалізації програми регулювання чисельності безпритульних тварин гуманними методами
2.	Розробка та затвердження місцевих правил утримання і поводження з домашніми тваринами	Управління житлово-комунального господарства виконавчого комітету Золотоніської міської ради	2023-2027 роки	-	-	Запобігання неконтрольованого зростання чисельності безпритульних тварин
3.	Створення (будівництво та/або облаштування) стерилізаційно-карантинних пунктів (притулків для тимчасового утримання тварин) на період стерилізації, карантину, вакцинації проти сказу	Виконавчий комітет Золотоніської міської ради, управління житлово-комунального господарства виконавчого комітету Золотоніської міської ради, управління Держпродспоживслужби в Золотоніському районі, ЧОБФ „Життя“	2023– 2027 роки	Державний бюджет, місцеві бюджети, інші джерела, не заборонені законодавством	Формуються виконавчим комітетом Золотоніської міської ради відповідно до потреб згідно місцевих програм	Забезпечення регулювання чисельності безпритульних тварин гуманними методами
4.	Забезпечення функціонування системи гуманного вилову, масової стерилізації та вакцинації, реєстрації та обліку безпритульних тварин із подальшою передачею їх новим власникам або поверненням до ареалу попереднього перебування	Виконавчий комітет Золотоніської міської ради, управління житлово-комунального господарства виконавчого комітету Золотоніської міської ради, управління Держпродспоживслужби в Золотоніському районі, ЧОБФ „Життя“	2023-2027 роки	Державний бюджет, місцеві бюджети, інші джерела, не заборонені законодавством	Формуються виконавчим комітетом Золотоніської міської ради відповідно до потреб згідно місцевих програм	Зменшення кількості безпритульних тварин у населених пунктах області, забезпечення ветеринарно-санітарної та епізоотичної ситуації

№ з/п	Найменування заходу	Відповідальні за виконання	Строки виконання	Джерела фінансування	Орієнтовні обсяги фінансування, тис. грн	Очікуваний результат
5.	Здійснення інформаційно-просвітницької роботи серед населення щодо необхідності дотримання правил утримання і поводження з домашніми тваринами (у т. ч. донесення інформації про впровадження нового методу регулювання чисельності безпритульних тварин в області, необхідність гуманного регулювання чисельності домашніх непродуктивних тварин, неприпустимість жорстокого ставлення до тварин та покарання за такі дії, необхідність дотримання правил утримання домашніх тварин, можливість стати власником тварини, що перебуває у стерилізаційно-карантинному пункті, видання та розповсюдження тематичних буклетів, публікацій у ЗМІ).	Органи місцевого самоврядування, територіальні громади, Департамент інфраструктури та житлово-комунального господарства Черкаської обласної державної адміністрації, Управління екології та природних ресурсів Черкаської обласної державної адміністрації, Головне управління та територіальні органи Держпродспоживслужби в Черкаській області, ЧОБФ „Життя“, Черкаський обласний центр перепідготовки та підвищення кваліфікації працівників органів державної влади, органів місцевого самоврядування, державних підприємств, установ і організацій (за напрямком просвіти ТГ)	2023-2027 роки	Державний бюджет, місцеві бюджети, інші джерела, не заборонені законодавством	-----	Формування високого рівня культури у населення та гуманного ставлення до тварин
6.	Запровадження системних просвітницьких виховних заходів (уроків доброти) у навчальних закладах області щодо гуманного ставлення до тварин та захисту їх від жорстокого поводження	Виконавчий комітет Золотоніської міської ради, відділ освіти виконавчого комітету Золотоніської міської ради, ЧОБФ „Життя“, інші громадські організації	2023-2027 роки	Державний бюджет, місцеві бюджети, інші джерела, не заборонені законодавством	Формуються виконавчим комітетом Золотоніської міської ради відповідно до потреб згідно місцевих програм	Виховання у дітей гуманного ставлення до тварин

Секретар ради

Наталія СЬОМАК

Основні вимоги до стерилізаційно-карантинних пунктів (притулків для тимчасового утримання тварин)

Стерилізаційно-карантинний пункт – це комплекс, що складається зі стаціонарного приміщення (з медичним обладнанням для стерилізації та вакцинації), автотранспорту (з обладнанням для відлову) та майданчика (з вольєрами для тимчасового утримання і карантинування тварин на термін від стерилізації до вакцинації).

1. Вимоги до облаштування тимчасового стерилізаційно-карантинного пункту

Тимчасовий стерилізаційно-карантинний пункт складається з майданчика (площею не менше 30 м²) та приміщення закритого типу (площею не менше 15 м²), обладнаного переносними зоологічними клітками та вольєрами (для тимчасового гуманного утримання і карантинування тварин на термін від відлову до стерилізації та вакцинації), зі стаціонарною чи переносною системою обігріву, підведеними системами водо- та електропостачання.

Площа майданчика стерилізаційно-карантинного пункту, (як і кількість вольєрів на ньому та кількість зоологічних кліток для транспортування та утримання тварин) визначаються із конкретної потреби у стерилізації і вакцинації тварин, враховуючи, що площа для утримання під час транспортування та тимчасового перебування однієї тварини має складати 3 м².

Карантинний майданчик має включати 3 окремих, ізольованих від інших, вольєри у якості ізолятора для утримання відловлених тварин із підозрою захворювання на сказ.

Витратні матеріали для здійснення стерилізації та вакцинації (набір медикаментів, вакцин та ветеринарних матеріалів, набір кліпс для кліпсатора) забезпечує запрошений для проведення робіт ветеринарний фахівець.

Засоби для обробки кліток і т.п. (антисептики та дезінфектори), корми для тварин (із розрахунку мінімум 0,3 кг сухого корму економ-класу на тварину на 1 добу) входять до витрат на облаштування стерилізаційно-карантинного пункту.

2. Вимоги до облаштування автотранспорту для відлову

Для здійснення гуманного відлову тварин, на час виконання цих робіт, забезпечується тимчасове або стаціонарне (залежно від тимчасового або стаціонарного типу організації роботи пункту) облаштування транспорту.

Спеціально обладнаний автомобіль для транспортування безпритульних тварин повинен відповідати наступним вимогам:

- бути технічно справним
- мати вільний об'єм багажного відсіку не менше 2 м² – для можливості для встановлення переносних зоологічних кліток

- бути укомплектованим набором переносних кліток для безпечного транспортування тварин;
- бути укомплектованим засобами для безпечного відлову тварин та поводження із ними - за відсутності таких у обраного для проведення робіт ветеринарного фахівця (клініки)
- підлога автомобіля має бути обладнана таким чином, аби на ній могли вільно переміщуватися для завантаження та розвантаження мобільні міцні клітки, що мають бути добре закріплені, аби не хитатися під час руху автомобіля, та відповідати вимогам стандартів та іншої технічної документації;
- бути обладнаним природною вентиляцією та бути безпечним для тварин;
- на кузові автомобіля містити маркування з назвою і телефонним номером організації, що проводить вилов тварин.

3. Персонал стерилізаційно-карантинного пункту

Залежно від частоти потреб у проведенні робіт (сезонно чи постійно), персонал стерилізаційно-карантинного пункту може найматись на роботу на постійній або сезонній основі.

Складається з 4-х осіб (1-лікар ветеринарної медицини, 1-фельдшер (або лікар) ветеринарної медицини, служба відлову, водій-ловець, ловець-доглядач).

Персонал стерилізаційно-карантинного пункту формується із осіб, що, крім необхідних навичок та фахових знань, не перебувають на обліку у психоневрологічному та наркологічному диспансерах.

Секретар ради

Наталія СЬОМАК

Вимоги до якості проведення робіт за Програмою (відлов, ветеринарні роботи, облік, просвіта)

1. Вимоги до відлову

Відлов безпритульних тварин проводиться відповідно до інформації про наявність безпритульних тварин, що потребують стерилізації та вакцинації, отриманої власне від органів місцевого самоврядування та мешканців населеного пункту, інститутів громадянського суспільства екологічного спрямування і волонтерів, дотичних до впровадження Програми.

Відлову підлягають тварини, які перебувають у публічних місцях населеного пункту без ознак наявності господаря (нашийник, повідець), а також агресивні, травмовані та хворі тварини, що потребують ветеринарної допомоги або ізоляції. Цуценята виловлюються і доставляються разом із самкою.

Відлов і транспортування безпритульних тварин проводиться незабороненими пристроями, які не несуть загрози тваринам, та методами, що виключають жорстоке поводження з тваринами і не припускають можливості смерті, каліцтва, травмування, завдання болю тварині.

Контроль за поводженням з безпритульними тваринами під час їх вилову можуть здійснювати представники інститутів громадянського суспільства.

Не підлягають відловлюванню тварини, які раніше були стерилізовані, візуально ідентифіковані і повернуті до попереднього ареалу перебування, окрім відлову для планової, щорічної вакцинації.

До роботи з вилову безпритульних тварин допускаються особи, які досягли 21-річного віку, не перебувають на обліку з приводу психічного захворювання, алкоголізму або наркоманії, не притягувалися до кримінальної, адміністративної або дисциплінарної відповідальності за жорстоке поводження з тваринами та пройшли курс спеціальної підготовки.

Методи відлову тварин, що можуть застосовуватися згідно Програми:

1) медикаментозний – введення до організму тварини спеціальних лікарських засобів (снодійного, транквілізаторного), що забезпечують тимчасове знерухомлення тварини.

2) механічний – вилов тварин за допомогою спеціальних механічних пристосувань (згідно з чинним законодавством) або руками (тільки тварин, які визнані потенційно безпечними);

3) комбінований – із застосуванням медикаментозного та механічного способів відловлювання.

Відловлені тварини транспортуються до стерилізаційно-карантинного пункту спеціально облаштованим автомобілем із забезпеченням вентиляції, захисту тварин від погодних умов та безпеки їх транспортування. Тварини транспортуються у переносних клітках групами (якщо це дозволяють розміри та поведінка тварин) або індивідуально.

При завантаженні, транспортуванні та вивантаженні тварин повинні використовуватися пристрої і прийоми, що запобігають травмам, каліцтву або загибелі тварини.

За необхідності, тварина, що перевозиться в автомобілі, повинна бути забезпечена питною водою.

Евтаназія тварин в спецавтомобілі не допускається.

Щодня, кузов облаштованого для вилову тварин автомобіля, а також устаткування і переносні клітки, миються та дезінфікуються.

Час між виловом і транспортуванням тварин до притулку не повинен перевищувати 3-х годин.

Після доставки до стерилізаційно-карантинного пункту тварини проходять ветеринарний огляд і розміщуються до індивідуальних карантинних вольєрів на території пункту. Служба відлову заповнює акт відлову (прийому-передачі відловлених тварин) із зазначенням наступної інформації: дата, час та місце відлову, прикмети, параметри, особливості тварини, її стан після відлову, дата та час передачі тварини до пункту.

Громадські організації, волонтери та небайдужі мешканці міста, яким виповнилося 18 років, мають право доставляти безпритульних тварин для подальшої їх стерилізації, вакцинації та клеймування за рахунок коштів місцевого бюджету та інших джерел, не заборонених чинним законодавством.

2. Вимоги до проведення ветеринарних робіт

Усі ветеринарні процедури з тваринами, які можуть заподіяти їм біль, повинні проводитися в умовах цілковитого їх знеболення (препарати оптимального вибору - Золетил або Ксила). Усі ветеринарні процедури з тваринами, включаючи попередній огляд, добір препаратів для премедикації, здійснення та підтримання анестезії та анальгезії, дози і шляхи введення препаратів для наркозу проводяться лише ліцензованим ветеринарним фахівцем. Вибір належної комбінації анестетиків і розрахунок відповідної дози залежать від стану здоров'я тварини, її вікової категорії та маси тіла.

Операцію зі стерилізації дозволяється проводити лише тваринам, фізичний стан яких дозволяє застосування загального наркозу (це визначає огляд тварини ліцензованим ветеринарним фахівцем на етапі її відлову та підготовки до стерилізації). У разі наявності у тварини незначних ознак нездужання, наприклад помірного зневоднення, перед наркозом потрібно вжити всіх відповідних заходів для максимальної стабілізації стану тварини.

Цуценят та кошенят стерилізують із 6-місячного віку.

Стерилізація проводиться методом оваріогістероектомії (видалення матки і яєчників) - у самок, орхіектомії (видалення яєчників) – у самців. Застосування цього методу змінює гормональний фон тварини, припиняє репродуктивність, упереджує появу багатьох хвороб.

Під час операції анестезована тварина перебуває під постійним моніторингом стану для уникнення ризиків наркозу.

Під час операції відбувається видалення яєчників та матки у самок (яєчників у самців) з мінімальною інвазивністю (лапароскопія).

Для виконання внутрішніх швів і для закриття шкіри використовується шовний матеріал, що самостійно розсмоктується синтіл або вікріл (що не потребує повторного відлову тварини для зняття швів та тривалого догляду за твариною після проведення стерилізації). Розрізи на животі зашивають лише кількома шарами, включно із білою лінією черевного м'яза (виконується закриття білої лінії, підшкірної сполучнотканинної оболонки та шкіри). Закриття шкіри виконується суцільним інтрадермальним швом для запобігання передчасного видалення швів самою твариною. Хірург перевіряє, щоб після операції у тварини не було видно шовного матеріалу. Щоб сховати вузли або кінці швів, використовується медичний клей. Тільки у котів розрізи не зашиваються, а залишаються відкритими для загоєння вторинним натягом. Для захисту рани після операції на хірургічні розрізи наносять антибактеріальний або дезінфікуючий спрей - для формування захисної плівки поверх шва. Під час операції вводяться антибіотик пролонгованої дії та антибактеріальний препарат - для уникнення ускладнень, а також – вакцина проти сказу (Біокан Р, Нобівак Рабіес або Рабістар).

Під час перебування тварини під наркозом у вухо ставиться кліпса для подальшої ідентифікації тварини (що утримує номер, який дає змогу визначити, де і коли саме тварина була простерилізована).

Під час операції слід дотримуватися загальних методів асептики, правил щадної обробки тканин, ефективних способів припинення кровотечі, принципів використання інструментів і шовних матеріалів, а також техніки накладання хірургічних швів. Гемостаз має бути підтверджено до завершення хірургічної процедури.

На 10-14-й день після проведення стерилізації (для використання із використанням звичайного шовного матеріалу), або 2-3-й день (для операцій із використанням шовного матеріалу, що саморозсмоктується і не потребує зняття) у тварин знімаються поверхневі шви. Після проведення стерилізації проводиться вакцинація від сказу із внесенням відповідного запису до реєстраційно-облікової картки тварини та журналу обліку, після чого тварина може бути повернена на місце виллову для подальшого проживання після попереднього огляду і висновку ветеринарного фахівця.

Під час післяопераційного утримання у вольєрах стерилізаційно-карантинного пункту тваринам забезпечуються умови, що виключають жорстокість поводження з ними.

Евтаназія безпритульних тварин не допускається, крім випадків, передбачених ЗУ „Про захист тварин від жорстокого поводження“ - і лише законодавчо передбаченими гуманними методами.

3. Вимоги до обліку

Облік та ідентифікація безпритульних тварин, крім візуальної (кліпсування) може включати проведення повної реєстрації.

До реєстраційної картки тварини заноситься наступна інформація: дата, час і місце відлову, звернення, згідно якого було проведено відлов, прикмети, параметри, особливості тварини, її стан (за даними первинного медичного

огляду), дати та перелік ветеринарних маніпуляцій, проведених із твариною, стан тварини на етапі карантинування та післяопераційного догляду, дата і час передачі новим господарям або повернення на місце попереднього знаходження та стан тварини на цьому етапі (із фотофіксацією тварини) та код тварини (унікальна комбінація цифр та/або літер), присвоєний тварині під час обліку. Картки зберігаються в єдиній базі тварин в паперовому та електронному вигляді.

Крім того, інформація про всіх відловлених тварин оперативно подається до місцевих ЗМІ – для можливості знаходження їм власників.

Ідентифікація безпритульних тварин додатково, або індивідуально, може проводитись методом чіпування. Номер чіпа обов'язково заноситься в картку тварини.

4. Вимоги до просвітницької діяльності

З метою упередження появи нових безпритульних тварин завдяки безвідповідальному ставленню мешканців (що виявлятиме негативний зовнішній вплив на ефективність Програми), паралельно з Програмою затверджуються Правила утримання домашніх тварин. Для формування загального сприятливого інформаційного фону для впровадження Програми Вона включає проведення просвітницької роботи з населенням - стосовно спрямування, заходів та результатів впровадження Програми, можливості волонтерської допомоги у реалізації Програми, пропаганди гуманного поводження з безпритульними тваринами, необхідності стерилізації домашніх тварин, недопущення викидання їх на вулицю та жорстокого поводження із тваринами загалом, а також - відповідальність за порушення закону. - через:

- публікації у місцевих ЗМІ (різної форми власності);
- видання та поширення серед населення буклетів, плакатів, пам'яток;
- виготовлення та поширення соціальної реклами (інформаційних носіїв, стендів, листівок, відео- та аудіороликів);
- розробка та впровадження у дитячих садках та навчальних закладах просвітницьких заходів;
- проведення тематичних лекцій, семінарів та нарад із відповідними виконавчими органами влади, службами, установами, комунальними підприємствами, громадськими організаціями;
- системне проведення представниками органів місцевого самоврядування та місцевої влади роз'яснювальної та просвітницької роботи з громадськістю та інформування про ситуацію з безпритульними тваринами у місті (через місцеві комунальні та приватні друковані та електронні ЗМІ, інтернет-сайти місцевих органів влади та органів місцевого самоврядування).

Для вирішення питання подальшої передачі безпритульних тварин новим власникам, під час їх перебування у стерилізаційно-карантинному пункті інформація про можливість стати новим власником тварини системно подається до місцевих засобів масової інформації.

Всі дії та заходи, які передбачені Програмою, повинні вчинятися в межах норм та вимог, встановлених відповідними законами, нормативно-правовими актами.

Секретар ради

Наталія СЬОМАК